

czów, Siemysłów Mały, Siemysłów Wielki, Strzelce, Bukowa, Głuszyna. W Sycowskim: Gronowice, Dziadowa Kłoda, Ślizów, Komorów, Kuźnica i Szklarka Cieszeńska. Jeśli Polacy tu i ówdzie nie tworzyli już większości, to w każdym razie było ich bardzo dużo i mówili po polsku. Często nawet Niemcy znali narzecze śląskie i nim mówili. Nie była to wyłącznie ludność autochtoniczna, to prawda, pewna jej bowiem część pochodziła z Opolszczyzny. Ale i ludzi miejscowego pochodzenia było sporo.

Dziś jednak, po przejściu wojny, z tej pierwotnej ludności pozostały już tylko szczątki. Wymiera ona szybko, wymiera też jej mowa. Młodzi przejmują wiele elementów gwarowych od osadników z innych dzielnic Polski lub wprost ich mowy się uczą, uważając ją za lepszą. Nowe naleciałości spotyka się też u starszych. Toteż obecne badania chwytają już resztki tych gwar, w ostatnim stadium ich istnienia.

Stanisław Bąk

DIARIUSZ FAKTÓW KULTURY ŚLĄSKIEJ 1945—1946.

ROK 1945.

1. — 12. I. Początek wielkiej ofensywy Armii Czerwonej.
2. — 25. I. Kraków. Wznowienie działalności Instytutu Śląskiego.
3. — 27. I. Oswobodzenie Katowic.
4. — 28. I. Katowice. Przybycie wraz z kilkunastuosobową, pośpiesznie zestawioną grupą operacyjną pełnomocnika Tymczasowego Rządu R. P. na województwo śląskie, gen. dyw. Aleksandra Zawadzkiego.
5. — 29. I. Katowice. Utworzenie Wojewódzkiego Wydziału Informacji i Propagandy.
6. — 29. I. Katowice. Podjęcie pracy przez pierwszą drukarnię (Drukarnia Katolicka, własność Kurii Biskupiej).
7. — 30. I. Katowice. Utworzenie przy Śląskim Urzędzie Wojewódzkim Wydziału Oświaty. Naczelnikiem wydziału inż. W. Gorzchowski. Wyczerpujące omówienie rozwoju szkolnictwa w woj. śląsko-dąbrowskim: w „Zaraniu Śląskim”, rok XVIII, z. 1—2, s. 13, art. Oskara Kotuli.
8. — 2. II. Katowice. Wznowienie działalności Śląskiej Izby Lekarskiej.
9. — 2. II. Katowice. Pierwszy numer „Trybuny Śląskiej” jako organu Śląskiego Komitetu Wojewódzkiego PPR. Wydawca: Komitet Redakcyjny. Adres Wydawnictwa: Katowice, ul. Dąbrowskiego 22. Wyszło 16 numerów. Nr 17 ukazał się 11. III. pod nazwą „Trybuna Robotnicza”. Patrz data 11. III.
10. — 3. II. Katowice. Zarządzenie wojewódzkiego Wydziału Oświaty o wpisie dzieci do szkół powszechnych.
11. — 6. II. Katowice. Pierwszy numer „Dziennika Zachodniego”. Początkowo pod firmą: Wydawnictwo „Śląsk”. Od Nr 31: Wydawnictwo Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik”. Za redakcją podpisuje Komitet, od 15. XII — red. nacz. Stanisław Ziemia. Format 35×50. Adres Redakcji i Drukarni: Sobieskiego 11. Od numeru 18: tygodniowy dodatek „Życie Literackie Nowej Polski” (6 numerów), od numeru 81 — „Kolumna Literacka” (ostatnia w numerze 198). Od numeru 171 z 6. VIII stały, cotygodniowy (poniedziałek) dodatek sportowy. Od numeru 129 (444) z 12. V. 46 stały dodatek tygodniowy pod nazwą „Świat i życie”. Od 18. VII. 46 ukazuje się codziennie (z wyjątkiem niedziel) wydanie popołudniowe. Ogółem do 31 grudnia 1946 ukazało się 673 numerów. Nakład pod koniec roku 1946 ok. 150.000 egzemplarzy.

12. — 6. II. Katowice. Powołanie do życia Okręgowego Wydziału Kinofikacji. Pod koniec 1946 na terenie woj. śląsko-dąbrowskiego czynnych było 85 kin stałych, 3 objazdowe i 1 ruchome na punkcie repatriacyjnym P. U. R. w Dziezicach.

13. — 7. II. Katowice. Przybycie delegacji resortu Oświaty (Wiz. J. Mucha, J. Dąbrowa i W. Wyszkowski).

14. — 8. II. Katowice. Pierwszy dzień wpisów do szkół średnich.

15. — 9. II. Katowice. Reaktywowanie Śląskiego Konserwatorium Muzycznego (Dekret Min. Kultury i Sztuki z 6. II. 45 r.) pod nową nazwą: Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna. Nowa nazwa dopiero od 1. IX. 45. Początek pracy 26. III. 45 r.

16. — 10. II. Górny Śląsk w całości wolny od okupanta.

17. — 10. II. Katowice. Reaktywowanie Syndykatu Dziennikarzy Śląska i Zagłębia (później: Śląsko-Dąbrowski Oddział Z. Z. D.). Wiadomość o tym podała „Dziennik Zachodni” — w numerze 6-tym (str. 2).

18. — 10. II. Katowice. Reaktywowanie Polskiego Związku Zachodniego.

19. — 10. II. Katowice. Powstanie Komendy Śląskiej Chorągwi Harcerzy.

20. — 10. II. Sosnowiec. Pierwszy koncert publiczny.

21. — 11. II. Katowice. Inauguracyjny koncert w teatrze. W programie muzyka polska.

22. — 11. II. Katowice. Pierwszy numer „Gościa Niedzielnego”: Tygodnika dla rodzin katolickich. Wydawca: Kuria Diecezjalna w Katowicach. Adres Redakcji i Drukarni: ul. Warszawska 58. Redaktor naczelny ks. Klemens Kosyrzyk. Format 24×31,5. Nakład (1946) ok. 75.000. Do końca 1946 wyszło 99 numerów. Od 8. VII. 45 stały dodatek dla dzieci „Mały Gość Niedzielnny”.

23. — 12. II. Katowice. Początek nauki w Doksztalającej Szkole Zawodowej (Gmach Śląskich Zakładów Technicznych).

24. — 12. II. Katowice. Otwarcie w mieście 8 pierwszych szkół powszechnych.

25. — 12. II. Mysłowice. Konferencja nauczycielska w Mysłowicach.

26. — 12. II. Katowice. Wznowienie działalności Instytutu Śląskiego. Działalność podjęta już 25 stycznia w Krakowie w oparciu o P. A. U. 10. V. 45 przeniesienie biur z tymczasowego pomieszczenia w Urzędzie Wojewódzkim (później w PZZ ul. Ligonja 7) do własnej siedziby przy ul. Warszawskiej 37. Uroczyste otwarcie Instytutu w dn. 16. VI.

27. — 13. II. Katowice. Zorganizowanie Kuratorium Okręgu Śląskiego. Pierwszym kuratorem śp. Jan Smoleń.

28. — 14. II. Katowice. W teatrze impreza artystyczna dla młodzieży szkolnej.

29. — 15. II. Katowice. Doręczenie zarządzenia Ministra Oświaty „w sprawie zabezpieczenia bibliotek”.

30. — 15. II. Katowice. Początek prac nad uruchomieniem Śląskiej Rozgłośni Polskiego Radia.

31. — 17. II. Katowice. Podjęcie pracy nad uruchomieniem Wyższego Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych. Początek roku szkolnego 1. X. 1945 r.

32. — 17. II. Katowice. Początek pierwszego roku szkolnego w katowickich szkołach średnich.

33. — 17. II. Katowice. Powstanie Śląskiej Rady Sportowej.

34. — 18. II. Sosnowiec. Otwarcie Teatru Miejskiego pod dyrekcją Józefa Pelszyka. W teatrze 480 miejsc. Sezon zamknięto 30. IX. 45. Przeciętą frek-

wencja ok. 80%. Na otwarcie wystawiono — „Walc w ogonku” (?). Następne premiery: Kraszewski — „Chata za wsią” 25. III; Fredro — „Damy i huzary” 24. IV.; Niewiarowicz — „Gdzie diabeł nie może” 31. V.; Maeterlinck — „Burmistrz Stylmondu” 2. VI.; Zapolska — „Moralność p. Dulskiej” 23. VI.; Bałucki — „Grube ryby” 14. VII.; Krumłowski — „Królowa przedmieścia 4. VIII.; Laufs — „Dom wariatów” 4. IX, ogółem dano 177 przedstawień, w tym 1 wyjazdowe.

35. — 18. II. Chorzów. Otwarcie gimnazjum koedukacyjnego.

36. — 18. II. Katowice. Początek sześciotygodniowego kursu kształcenia urzędników publicznych.

37. — 22. II. Katowice. Konferencja w sprawie organizacji życia kulturalnego świata pracy.

38. — 22. II. Katowice. Inauguracyjne zebranie Tow. Przyjaciół Żołnierza.

39. — 23. II. Katowice. Odświeżenie pomn. wdzięczności dla Armii Czerwonej.

40. — 25. II. Katowice. Zebranie konstytucyjne dla zorganizowania Śląskiego Okręgu Wojewódzkiego Polskiego Związku Zachodniego.

41. — 26. II. Katowice. Egzaminy do Śląskich Zakładów Technicznych.

42. — 27. II. Katowice. Początek prac nad uruchomieniem Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej.

43. — 27. II. Katowice. Otwarcie 3-tygodniowego kursu dla kierowników świetlic.

44. — 27. II. Katowice. Pierwszy numer „Gazety Urzędowej Województwa Śląsko-Dąbrowskiego”. Po 9. numerze zmiana nazwy na: „Dziennik Urzędowy Województwa Śląsko-Dąbrowskiego”. Jest to wznowienie odpowiedniego wydawnictwa przedwojennego. Redakcja: w Urzędzie Wojewódzkim. Drukarnia Państwowa Nr 1, później Nr 2. Format 30,5×21,5. Nakład około 3.000 egzemplarzy. Podpisuje dr Piotr Bałowski. Do końca 1946 wyszło 75 numerów. Ostateczna nazwa: „Śląsko-Dąbrowski Dziennik Wojewódzki”.

45. — W lutym: Katowice. Występy Teatru Wojska Polskiego („Wesele”).

46. — W lutym: Katowice. Koncert chopinowski.

47. — W lutym: Katowice. Początek funkcjonowania Śląskiej Biblioteki Publicznej.

48. — 3. III. Chorzów. Otwarcie sali Teatru Miejskiego w Chorzowie.

49. — 5. III. Katowice. Uruchomienie Śląskich Zakładów Technicznych. Pod koniec 1946 ok. 2.800 uczniów. W okresie sprawozdawczym uruchomiono przy Zakładach gimnazjum odlewnicze oraz gimnazjum i liceum rozwojowe miernicze (odrębne szkoły). Do dn. 30. XI, 46 r. wydano 310 świadectw ukończenia liceum, 342 świadectwa ukończenia 4-letniej szkoły techników oraz 885 świadectw ukończenia gimnazjum i 680 świadectw czeladniczych. W roku 45/46 zorganizowano około 20 publicznych odczytów popularno-naukowych.

50. — 6. III. Katowice. Wznowienie działalności Śląskiej Rozgłośni Polskiego Radia.

51. — 7. III. Katowice. Pierwszy numer pisma „Młody Śląsk”. Od 28. III przemianowany na „Czyn Młodych”.

52. — 10. III. Katowice. Zebranie Tymczasowego Zarządu Związku Plastyków w Katowicach.

53. — 10. III. Decyzją Rządu Śląsk i Zagłębie Dąbrowskie łączone zostało w jedno województwo śląsko-dąbrowskie.

54. — 11. III. Katowice. Pierwszy numer „Trybuny Robotniczej”. Numer pierwszy tego pisma wyszedł już 7. VI. 1942 (w konspiracji). 2. II. 45 po raz

pierwszy w wolnej Polsce pod nazwą „Trybuna Śląska”. Obecnie nr 17 (ogólnego zbioru 24) przemianowany został na „Trybunę Robotniczą”. Wydawca: Woj. Kom. P. P. R. Redaguje: komitet redakcyjny. Adres Red. Katowice, ul. Dąbrowskiego 22, od dnia 1. XI. 46 r. Katowice, Mickiewicza 7. Mutacje: zagłębiowska, opolska, dolno-śląska (od 8. VIII. 45), krakowska (16. XI. 45), później cieszyńska i inne.

Od 17. XI. 46 nowa własna drukarnia przy ul. Sobieskiego 9. W numerze 203 (210) z 16. XI. 46 po raz pierwszy tygodniowy dodatek literacki „Po pracy” (niedziela) pod redakcją Jana Brzozy (do 20. X. 46). Format 35×50. Nakład (koniec 1946 r.) ok. 320.000. Stan w końcu 46 r.: 4 wydania, 12 mutacji. Ogółem do 31. XII. 46 (włącznie) wyszło 671 numerów.

55.—13. III. Katowice. Pierwszy numer „Wiadomości Przemysłowych”. Tygodnik poświęcony sprawom Polskiego Zagłębia Węglowego. Red. Nacz. dr Henryk Nowicki. Adres Redakcji: Katowice, Lompy 14. Format 21×30,5 cm.

56.—15. III. Katowice. Początek egzaminów wstępnych do konserwatorium. Egzaminy trwały do 24. III. Przeegzaminowano 478 kandydatów. Przyjęto do konserwatorium 162 słuchaczy oraz 10 uczniów do liceum i 97 do gimnazjum muzycznego.

57.—15. III. Katowice. Manifestacja z okazji powrotu Opolszczyzny do Macierzy.

58.—19. III. Przejęcie przez władze polskie administracji Opolszczyzny.

59.—20. III. Opole. Oficjalne objęcie miasta przez władze polskie.

60.—20. III. Katowice. Wysłanie przez Kuratorium Śląskie pierwszej ekipy nauczycielskiej na Opolszczyznę.

61.—22. III. Gliwice. Początek prac nad zabezpieczeniem Muzeum Miejskiego. Całość zbiorów liczy około 25.000 okazów. Muzeum ma 5 działów:

1. Przyroda: geologia, mineralogia, paleontologia, entomologia i zoologia.
2. Prehistoria.
3. Etnografia i etnologia.
4. Przemysł artystyczny.
5. Sztuka (malarstwo, rzeźba, grafika).

62.—25. III. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera „Chaty za wsią” J. I. Kraszewskiego (16 przedstawień).

63.—25. III. Katowice. Otwarcie sezonu lekkoatletycznego.

64.—25. III. Katowice. Pierwszy koncert orkiestry Rozgłośni Śląskiej R. P.

65.—26. III. Katowice. Początek pracy w Konserwatorium. Uruchomiono wydziały:

- I. Teorii, Kompozycji i Dyrygentury
- II. Fortepianu i organów
- III. Instrumentów smyczkowych
- IV. Instrumentów dętych
- V. Wokalny
- VI. Nauczycielski

Stan uczniów roku 45/46: studentów zwyczajnych 84, nadzwyczajnych 76.

66.—28. III. Katowice. Pierwszy numer „Czynu Młodych”. Przedtem jeden numer (7. III) jako „Młody Śląsk”, organ Młodzieży Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego. Od numeru 9 (10) wydawany przez Spółdzielnię Wyd. „Płomień”, od nr 35 przez Wojew. Kom. Porozumienia Organizacji Młodzieżowych. Adres Redakcji. Katowice, Plebiscytowa 1. Ogółem wyszło 51 numerów. Wychodził 2 razy w tygodniu. Format 32×50 cm.

67. — 29. III. Katowice. Pierwszy numer „Gazety Robotniczej”. Organ Polskiej Partii Socjalistycznej Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Wydawca: W. K. PPS. Jest to wznowienie (rok 44) pisma przedwojennego o tej samej nazwie. Za redakcję podpisywał komitet (w roku 1946 red. nac. Jan Dąbrowski). Adres redakcji: Katowice, Jana 10, od numeru 122: Chorzów, Rynek 7, później Katowice, Rynek 6. Format 31×47. Nakład (pod koniec 1946) ok. 63.000. Ogółem do 31. XII. 46 (włącznie) wyszło 629 numerów.

68. — W marcu Katowice. Podjęcie działalności przez Związek Śląskich Kół Śpiewaczych. We wrześniu 45 r. pierwsze zebranie delegatów, wybory zarządu, zatwierdzenie statutu. W roku 1946 13 okręgowych zjazdów śpiewaczych.

69. — 1. IV. Katowice. Powstanie Śląskiego Oddziału Związku Zawodowego Literatów.

70. — 1. IV. Katowice. Pierwszy numer „Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego Śląskiego” pod red. Wł. Gielskiego. Pismo ukazuje się w miarę potrzeby. Nakładem Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych. Format 29,5×21,5. Nakład 2.500 egz. Do końca 1946 ukazało się 17 numerów. Adres Redakcji: Katowice, Plebiscytowa 36.

71. — 2. IV. Wrocław. Zniszczenie w pożarze ok. 250.000 tomów Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego.

72. — 2. IV. Katowice. Początek pierwszego sezonu Teatru Śląskiego pod dyrekcją L. Adwentowicza i W. Horzycey. Na otwarcie wystawiono „Zemstę” Al. Fredry. Dalsze premiery: G. Zapolska — „Moralność pani Dulskiej” 4. V; E. Williams — „Zieleni się zboże” 30. V; K. Gołba — „Lompa” 27. VI; M. Hemar — „Jaś u raję bram” 18. VIII., — „Rozstanie na wesoło” (rewia) 7. IX. Ostatni spektakl w dniu 30. IX. 45.

73. — 4. IV. Zabrze. Przybycie pierwszej grupy nauczycieli polskich.

74. — 4. IV. Dobrzyń Wielki. Otwarcie pierwszej na Opolszczyźnie szkoły polskiej.

75. — 6. IV. Katowice. Otwarcie pierwszej wystawy plastyków.

76. — 8. IV. Będzin. Otwarcie Instytutu Muzycznego (Średnia szkoła muzyczna).

77. — 9. IV. Katowice. Minister Kultury i Sztuki Wł. Rzymowski w Katowicach.

78. — 11. IV. Katowice. Powołanie do życia zgodnie z uchwałą Rady Ministrów Instytutu Naukowo-Badawczego Przemysłu Węglowego.

Instytut ma 5 działów naukowych:

I. Górniczy (dyr. inż. B. Krupiński)

II. Mechanizacji Górniczej (dyr. inż. O. Popowicz).

III. Wzbogacenia i petrografii węgla (dyr. inż. T. Laskowski).

IV. Ekonomicznej przeróbki węgla (dyr. inż. M. Chorąży).

V. Społeczny (dyr. inż. Hozer).

Władze Instytutu: Rada Naukowa, Komitety ścisłe (dla każdego działu). Zarząd Instytutu: Dyrektor Instytutu w latach 45/46 inż. T. Laskowski.

Instytut posiada bibliotekę liczącą (koniec 1946 r.) 2.664 tomów i 1.033 czasopism; prowadzi akcję wydawniczą (współ z Działem Wydawniczym Centr. Zarz. Przemysłu Węglowego). W sali odczytowej Instytutu wygłoszono 23 odczyty.

79. — 12. IV. Katowice. Występ Teatru Pierwszej Armii.

80. — 15. IV. Katowice. Uruchomienie czytelnicy przez Śląską Bibliotekę Publiczną.

81. — 18. IV. Wrocław. Przybycie władz polskich.

82. — 22. IV. Katowice. Pierwszy poranek autorski pisarzy śląskich. Wystąpili: Edmund Osmańczyk, Ludwik Kobiela, Wilam Horzyca, Kazimierz Gołba, Zbyszko Bednorz, Wojciech Żukrowski i Wilhelm Szewczyk.

83. — 22. IV. Katowice. Zebranie organizacyjne Śląskiego Oddziału Zw. Zaw. Dziennikarzy.

84. — 22. IV. Katowice. Polski Związek Zachodni urządził koncert muzyki polskiej.

85. — 23. IV. Katowice. Posiedzenie Okręgowego Komitetu P. Z. Z.

86. — 23. IV. Brzezinka. Początek nauki w Doksztalającej Szkole Rolniczej.

87. — 24. IV. Sosnowiec. Teatr Miejski. Premiera: Al. Fredry „Damy i hu-zary” (26 przedstawień).

88. — 25. IV. Katowice. Zebranie organizacyjne Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

89. — 29. IV. Katowice. I. zjazd pracowników przemysłu węglowego.

90. — w kwietniu

Kraków. Prof. dr Stanisław Kulczyński formuje grupę kulturalno-naukową na Wrocław.

91. — Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Poranek”.

Miesięcznik dla młodszych dzieci. Wydawca: „Ognisko” Spółdz. Księgarska w Katowicach, Jana 16. Redaguje: Kom. Red. Z. N. P. Okręgu Śląsko-Dąbrowskiego. Druk w Nowej Rudzie. Format 23,5×16. Nakład 15.000 egz. Do końca 1946 r. ukazało się 14 numerów.

92. — Katowice. Pierwszy numer czas. „Świt”. Pismo dla Młodzieży Szkolnej. Redakcja i wydawca patrz wyżej. Format 23,5×16. Nakład 15.000 egz. Do końca 1946 r. ukazało się 15 numerów.

93. — Katowice. Pierwszy numer miesięcznika „Dzwonek Marii”: Organ Diecezjalny Sodalitacji Mariańskich Diecezji Katowickiej. Wydawca: Kuria Diecezjalna w Katowicach. Adres Redakcji: Katowice, Plebiscytowa 48. Do końca 1945 r. ukazało się 7 numerów. Format 17×24 cm. Od stycznia 1946 zmiana nazwy na „Nasza droga”.

94. — 1. V. Wrocław. Początek urzędowania Wojewódzkiego Wydziału Oświaty.

95. — 4. V. Katowice. Teatr Śląski: premiera „Moralność pani Dulskiej” G. Zapolskiej.

96. — 7. V. Wrocław. Całkowite oswobodzenie miasta.

97. — 8. V. Katowice. Inauguracyjne posiedzenie Wojewódzkiej Rady Narodowej.

98. — 10. V. Wrocław. Przybycie zmontowanej w Krakowie grupy kulturalno-naukowej prof. dra St. Kulczyńskiego. Miasto płonie. Wspomnienia St. Kulczyńskiego z tego dnia drukuje miesięcznik „Śląsk” rok I, nr 3—4, s. 12.

99. — 10. V. Katowice. Początek kursu dla kierowników świetlic (trzeci kurs z rzędu).

100. — 13. V. Katowice. Pierwsze słuchowisko katowickiego Teatru Wyobraźni (E. Osmańczyk: Hans Schneider).

101. — 13. V. Chorzów. Otwarcie Szkoły Muzycznej im. Fr. Chopina. Szkoła zorganizowana w myśl zarządzenia Wojew. Wydz. Kultury i Sztuki z dn. 3. III przez Tadeusza Blatta prowadzi wydziały: fortepian, skrzypce, akordeon, śpiew solowy, instr. dętych, przedmiotów teoretycznych. W dniu uruchomienia 193 uczniów. Na r. 46/47 wpisanych 289 uczniów, 15 osób personelu nauczycielskiego.

102. — 15. V. Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Zagroda Chłopska”. Czasopismo (dwutygodnik) rolnicze. Wydawca: Wojewódzki Zarząd Samopomocy Chłopskiej (początkowo wspólnie ze Śląską Izłą Rolniczą). Format 25×31 cm. Nakład 2.000 egz. Redakcja i administracja: Katowice, ul. Mariacka 17. Do końca 1946 r. wyszło 46 numerów.

103. — 24. V. Warszawa. Dekret o utworzeniu Politechniki Śląskiej. Dekret przewiduje na siedzibę Katowice, ostatecznie wybrano Gliwice.

104. — 26. V. Cieszyn. Otwarcie Teatru Miejskiego. Na otwarcie „Zemsta”, gościnny występ Teatru Śląskiego z Katowic.

105. — 26. V. Katowice. Inauguracyjny koncert Państwowej Filharmonii.

106. — 26. V. Bytom. Otwarcie Państwowego Technicum.

107. — 26. V. Kraków. Początek organizowania Politechniki Śląskiej z tymczasową siedzibą w Krakowie.

108. — 28. V. Katowice. Reaktywowanie oddziału miejskiego Ligi Morskiej.

109. — 28. V. Katowice. Uruchomienie przez Spółdz. Wyd. „Czytelnik” linii kolportażowej na Śląsk Opolski.

110. — 30. V. Katowice. Teatr Śląski: premiera sztuki E. Williamsa „Zieleni się zboże”.

111. — 30. V. Katowice. Pierwszy numer „Dziennika Zarządzeń DOKP.” Wydawca: Biuro Personalne DOKP — referat prasowy. Format 210×297 mm. Nakład 1 400 egz. Wychodzi w miarę potrzeby. Do końca 1946 roku wyszło 8 numerów.

112. — 31. V. Katowice. Poranek literacki Związku Zawodowego Literatów.

113. — 31. V. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera komedii Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może” (26 spektakli).

114. — W maju.

Katowice. Powstanie Oddziału Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych. Oddział prowadzi własną akcję wydawniczą. Wydano m. in. Szzippera i Wojeńskiego „Ku lepszej przyszłości” (2 wydania, łączny nakład 260 000 egz.). Ogółem wydano do końca 46 r. 12 pozycji (4 069 stron druku).

115. — Katowice. Próba utworzenia Uniwersytetu Śląskiego. Konferencja z rektorem i dziekanami b. Un. Jana Kazimierza we Lwowie i z Ministrem Oświaty.

116. — 2. VI. Katowice. Zjazd lekarzy powiatowych i dyrektorów szpitali województwa śląsko-dąbrowskiego.

117. — 2. VI. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera sztuki Maeterlincka „Burmistrz Stylmondu” (19 przedstawień).

118. — 2. VI. Katowice. Inauguracyjny koncert w sali Państwowego Konserwatorium Muzycznego. Wykonawcy: Zmudziński (fortepian) i Lewińska (śpiew).

119. — 3. VI. Katowice. Zjazd nauczycielstwa śląskiego okręgu szkolnego.

120. — 3. VI. Katowice. Koncert na odbudowę Warszawy. Orkiestrą symfoniczną dyrygował Dymek. Solistka: Calma.

121. — 5. VI. Katowice. Pierwszy okręgowy Zjazd Delegatów Oddziałów Ligi Morskiej. Wybory zarządu. Pod koniec 46 r. Okręg liczył ponad 100 000 członków i podzielony był na 17 obwodów, 105 oddziałów i 130 kół szkolnych. W okresie dwulecia zorganizowano pierwszą w Polsce wystawę morską w Chorzowie, kursy modelarskie, kursy prelegentów, obóz wypoczynkowo-żeglarski w Opolu i dwie przystanie (Chorzów, Opole).

122. — 5. VI. Wrocław. Powstanie pierwszej parafii katolickiej.
123. — 6. VI. Zabrze. Początek organizacji Muzeum. Kierownikiem mgr Żurowski Kazimierz. Zasluguje na uwagę dział prehistoryczny oraz ceramika żużelka i prapolska.
124. — 8. VI. Zabrze. Koncert Filharmonii Katowickiej.
125. — 9. VI. Katowice. Koncert solistów w Filharmonii (St. Jastrzębski — skrzypce, J. Gasztecka-Jastrzębska — fortepian).
126. — 9. VI. Bytom. Dzień harcerza.
127. — 10. VI. Katowice. Pierwsze walne zgromadzenie członków śląskiego oddziału ZZLP. Wybory władz. Prezesem Ludwik Kobiela. W lipcu 46 oddział liczył 34 członków, w tym 18 rzeczywistych.
128. — 11. VI. Katowice. Początek wykładów na Wstępnym Kursie Dramatycznym przy Teatrze Śląskim.
129. — 12. VI. Lignica-Wrocław. Pierwszy numer pisma „Nasz Wrocław”. Redaktor naczelny: M. Wionczek. Wydawca: Spółdz. Wyd. „Czytelnik”. Adres Redakcji: Wrocław, Krupnicza 13. Format 31,5×51 cm. Później zmiana nazwy na „Gazeta Dolnośląska”. Ostatni numer (15) ukazał się z datą 16. IX. 1945 roku.
130. — 12. VI. Zabrze. Zebranie organizacyjne koła śpiewaczego.
131. — 14. VI. Katowice. Otwarcie sezonu operowego. Operę zorganizował A. Didur. Na otwarcie wystawiono „Halke”. Później wystawiono następujące opery: Puccini — „Tosca”; Leoncavallo — „Pajace” i Mascagni — „Cavalleria rusticana”; Verdi — „Traviata”; Puccini — „Madame Butterfly”; Moniuszko — „Straszny Dwór”. Na tym zamknięto sezon 45/46. Po śmierci A. Didura dyrekcję opery objął St. Belina-Skupiewski.
132. — 14. VI. Katowice. Inauguracyjne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej.
133. — 15. VI. Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Sprawy Zachodnie”. Dwutygodniowy biuletyn wewnętrzny Śląskiego Okręgu P. Z. Z. Od numeru 3 organ Okręgu Śląskiego PZZ — miesięcznik. Redaguje: referat planowania Okr. Śląskiego PZZ. Adres redakcji: Katowice, Powstańców 43. Do końca roku 1945 wyszło 7 numerów. Później (1946) kontynuacja w piśmie „Strażnica Zachodnia”.
134. — 15. VI. Wrocław. † Jerzy Modrakowski, prof. farmakologii.
135. — 15. VI. Cieplice. Początek dwumiesięcznego kursu dla kierowników spółdzielni osadniczo-parcelacyjnych na poniemieckich folwarkach (120 uczestników).
136. — 15. VI. Katowice. Początek czwartego kursu dla kierowników świetlic.
137. — 15. VI. Katowice. W Domu Kultury „Czytelnik” otwiera „czytelnia dla wszystkich”.
138. — 16. VI. Katowice. Zjazd dyrektorów Instytutów Naukowych na Ziemiach Zachodnich.
139. — 16. VI. Katowice. Otwarcie Instytutu Śląskiego. Stan organizacyjny na dzień 31. XII. 46 r. Kuratorium Instytutu: Minister Ziem Odzyskanych, Prezes PAU, Dyrektor Departamentu Szkół Wyższych i Przewodniczący Śląskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej. Zarząd Instytutu: Prezes — O. Kotula, 1-szy wiceprezes — dr St. Kulczyński, 2-gi wiceprezes — inż. I. Borejdo. 8 członków. Dyrektor Instytutu: dr Lutman, Z-ca dla spraw naukowych — dr Wrzosek, dla spraw administracyjnych — dr Popiołek. Oddziały we Wrocławiu p. o. kierownika mgr J. Lewański. Delegatura w Warszawie — mgr Z. Miłobędzki. Korespondenci

z woj. śląsko-dąbrowskiego w: Bielsku, Cieszynie, Chorzowie, Koźlu, Nysie, Oleśnie, Gorzowie Wielkopolskim, Opolu, Krapkowicach, Pszczynie, Rybniku i Strzelcach. Korespondenci z woj. dolno-śląskiego w: Namysłowie, Żarach, Żaganiu, Kamiennej Górze, Wałbrzychu, Bystrzycy, Trzebnicy, Olawie, Bolesławicach, Jeleniej Górze, Oleśnicy, Brzegu, Dzierżoniowie, Kłodzku, Świdnicy, Karpaczu i Miliczu. Komisje Instytutu: socjograficzna, historyczna, etnograficzna, ekonomiczna, fizjograficzna, prawnicza, literacko-kulturalna, socjalna. Ponadto: Biuro Nazw Geograficznych Śląska (w Krakowie zakończyło prace w listopadzie 45 r. — prof. Witold Taszycki). Pracownia kartograficzna, uruch. 1. X. 45 r. Referat Historii Powstań Śląskich. Biuro Bibliograficzne — 1. VIII. 45 r. — dyr. A. Ambros. Stacja Naukowa w Cieplicach.

140. — 16. VI. Katowice. Wieczór autorski J. Przybosia. Słowo wstępne K. Wyki.

141. — 17. VI. Katowice. Otwarcie wystawy „Warszawa oskarża”.

142. — 17. VI. Gliwice. Otwarcie Instytutu Muzycznego im. J. Paderewskiego.

143. — 17. VI. Katowice. Złot katowickiego hufca harcerskiego.

144. — 17. VI. Strzelce. Inauguracja Wykładów Powszechnych.

145. — 19. VI. Katowice. Gościnne występy warszawskiego zespołu teatralnego: Forzano „Dar Poranka” (K. Lubieńska).

146. — 20. VI. Katowice. Inauguracja „Śród” Instytutu Śląskiego. Stałe cotygodniowe wieczory literacko-artystyczne, najczęściej z dyskusją. Ogółem odbyło się 16 takich wieczorów. W pierwszej środzie wzięli udział: Wilam Horzycza — prelekcja: plan komedii „Zieleni się zboże”; Roman Lutman — Powstanie inteligencji na Śląsku; Julian Lewański — Społeczne spojrzenie na połów młodych talentów; Wilhelm Szewczyk — recytacje własnych wierszy. W części muzycznej: Tadeusz Zmudziński (fortepian).

147. — 20. VI. Wrocław. Przybycie Stefana Syrylly na zlecenie zarządu Związku Zawodowego Muzyków R. P., by na terenie miasta podjąć organizację życia muzycznego. Pierwszym krokiem było stworzenie orkiestry teatralnej. Obok tworzenia orkiestry inne prace (współ z Arturem Lipińskim), zabezpieczenie bibliotek muzycznych, instrumentów. Do dnia 1. VII. 46, a więc do końca sezonu orkiestra dała 36 koncertów, oraz wzięła udział w 24 akademiach i 43 przedstawieniach operowych.

148. — 22. VI. Katowice. Początek działalności Towarzystwa Przyjaciół Polsko-Radzieckiej. Pod koniec 1946 Towarzystwo posiadało 76 kół terenowych, w nich 15 000 członków zwyczajnych. Towarzystwo prowadziło akcję oświatowo-propagandową. W ramach tej działalności organizowane były kursy języka rosyjskiego, odczyty, pogadanki, wystawy itp.

149. — 22. VI. Poznań. Polski Związek Zachodni (Okręg Wielkopolski) ogłosił konkurs na prace naukowo-popularne i literackie o Ziemiach Odzyskanych.

150. — 23. VI. Katowice. Trzeci koncert symfoniczny Filharmonii Państwowej z występem Zbigniewa Drzewieckiego.

151. — 23. VI. Sosnowiec. Teatr Miejski. Premiera sztuki „Moralność pani Dulskiej” G. Zapolskiej (24 przedstawień).

152. — 24. VI. Katowice. Festiwal Światła i Domów Kultury.

153. — 25. VI. Katowice. Recital fortepianowy Zbigniewa Drzewieckiego.

154. — 25. VI. Katowice. Wolny Zjazd Nauczycielstwa Okręgu Śląsko-Dąbrowskiego.

155. — 26. VI. Katowice. Walne Zebranie Członków Związku Zawodowego Artystów Plastyków w Katowicach.

156. — 26. VI. Katowice. Zebranie organizacyjne Komisji Socjograficznej Instytutu Śląskiego. Przewodniczący: doc. dr Paweł Rybicki. Komisja odbyła 10 posiedzeń. 26. VI. 45 ukonstytuowanie się. 10. VII. 45 Mg St. Golachowski: Sprawa zbierania materiałów naukowych odnośnie zmian ludnościowych na Śląsku. 17. VII. 45 Dr Paweł Rybicki: Problemy społeczne Śląska. 24. VII. 45 Dr Z. Izdebski: Sprawa „volkslisty” na Śląsku. 5. VIII. 45 Mgr St. Golachowski: Sprawozdanie z badań terenowych na Śląsku Opolskim. 19. X. 45 Dyskusja nad pracą dr Z. Izdebskiego: Niemiecka lista narodowa. 15. I. 46 Dalszy ciąg dyskusji, jw. 14. II. 46 Dr Z. Izdebski: Założenia teoretyczne sprawy weryfikacji miejscowej ludności Śląska Opolskiego. Mgr St. Golachowski: Dotychczasowy przebieg akcji weryfikacyjnej na Śląsku Opolskim. 14. III. 46 Mgr K. Krenzel: Plan osadnictwa wiejskiego dla Śląska Opolskiego. 4. VI. 46 Dyskusja nad pracą mgra St. Golachowskiego i dra H. Sukiennickiego: Pierwszy etap osadnictwa na Śląsku Opolskim.

157. — 26. VI. Wrocław. Pierwszy numer pisma „Naprzód Dolnośląski”. Początkowo tygodnik. Od numeru 34 z 17. II. 46 dziennik W. K. Polskiej Partii Socjalistycznej Dolnego Śląska. Red. i adm. Wrocław, Wierzbowa 30. Red. nac. mgr Bronisław Winnicki. Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Wiedza”. Do końca 1946 wyszły 93 numery.

158. — 27. VI. Katowice. Teatr Śląski: prapremiera sztuki regionalnej K. Gołby „Lompa”.

159. — 29. VI. Wrocław. Akademia morską. Pierwsza polska uroczystość w Teatrze Miejskim. Występ Miejskiej Orkiestry Symfonicznej pod batutą St. Syrylly.

160. — 30. VI. Katowice. Koniec pierwszego roku szkolnego na Śląsku. Bilans w szkolnictwie powszechnym następujący: Szkół powszechnych 1.055 (łącznie z Śl. Opolskim) uczniów 276.771; nauczycieli 4.787.

161. — W czerwcu

Bielsko. Sekcja dramatyczna Domu Kultury w Bielsku wystawia „Kracowiaków i Górali”.

162. — Cieszyn. Prace organizacyjne nad reaktywowaniem Państwowej Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego.

163. — 1. VII. Zjazd Weteranów Powstań Śląskich na Górze św. Anny.

164. — 1. VII. Zabrze. Miejska Biblioteka Publiczna objęła zbiory ponemieckie w ilości ok. 20 000 tomów. Ponadto (do końca 1946 r.) pracownicy biblioteczni zabezpieczyli i zwieźli ok. 70 000 tomów, które posegregowano na odpowiednie działy: książek polskich około 2 000. Dyrektorem biblioteki Jerzy Fusiński. Uruchomienie wypożyczalni: 15. XI. 45 r.

165. — 4. VII. Katowice. 2. „Środa Instytutu Śląskiego”. W programie „Opolskie problemy” wnioski: mgr J. Ligęza, inż. St. Victorin, Zb. Bednorz, E. Osmańczyk i mgr F. Szymiczek. W części artystycznej: J. Bielenin (recytacje), Irena Lewińska (śpiew).

166. — 5. VII. Wrocław. Powstanie koła bibliotekarzy i archiwistów. Prezesem zarządu wybrano Zofię Gostomską.

167. — 5. VII. Katowice. Gościnny występ Teatru Miejskiego z Częstochowy (Cwojdziański „Freuda teoria snów”).

168. — 5. VII. Zabrze. Koncert organowy.

169. — 7. VII. Wrocław. Koncert muzyki polskiej. Występ Zb. Drzewieckiego i E. Bandrowskiej.

170. — 7. VII. Katowice. Wieczór autorski Wilhelma Szewczyka.

171. — 7. VII. Zabrze. Święto szkoły polskiej.
172. — 8. VII. Katowice. Poranek symfoniczny w Filharmonii.
173. — 8. VII. Gliwice. Wręczenie przez harcerzy krakowskich harcerzom gliwickim daru w postaci 3 000 książek polskich.
174. — 8. VII. Wójtowa Wieś. Otwarcie Domu Ludowego.
175. — 10. VII. Odnalezienie na Dolnym Śląsku zrabowanych przez Niemców obrazów Matejki: „Batory pod Pskowem”, „Rejtan” i „Unia Lubelska”.
176. — 11. VII. Katowice. 3. „Środa Instytutu Śląskiego”. Temat: Opera Śląska. Mówili Adam Didur, J. Powroźniak, St. Sobański i Zdz. Hierowski.
177. — 12. VII. Chorzów. Zebranie muzyków.
178. — 13. VII. Katowice. 4. koncert Filharmonii.
179. — 14. VII. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera komedii „Grube Ryby” Bałuckiego (15 przedstawień).
180. — 15. VII. Sosnowiec. Otwarcie „Salonu sztuki”.
181. — 15. VII. Katowice. Podjęcie działalności przez Komisję prawniczą Instytutu Śląskiego. Przewodniczący komisji dr Stanisław Wierzbiański. Odbyto 12 posiedzeń. 15. VII. 45: Zebranie organizacyjne — omówienie programu prac. 6. VIII. 45, Mgr K. M. Pospieszalski: O organizacji i pracach komisji prawniczej Instytutu Zachodniego. 30. X, 8. XI, 14. XI, 26. XI, 18. XII. 1945, 14. I i 21. I. 1946 r. Dyskusja nad projektem prokuratora H. Rajzmana w sprawie unifikacji ustawodawstwa karnego w przedmiocie wrogich elementów. 12. III. 46, Dyskusja nad zagadnieniem podstaw prawnych organizacji Wojewódzkiej Rady Kultury i opracowanie projektu odpowiedniego zarządzenia wojewody. 27. XI. 46. Adw. Józef Możdżanowski: W sprawie spolszczenia nazwisk i imion na terenie Śląska.
182. — 15. VII. Katowice. Poranek symfoniczny Filharmonii.
183. — 15. VII. Katowice. Powstanie prywatnej firmy wydawniczej „Awir”. Do końca 1946 firma wydała 37 pozycji. M. in. dra Folke Bernadotte „Koniec II Rzeszy”.
184. — 15. VII. Katowice. Tzw. „Zjazd Beskidzki”. Sprawy turystyki. Z inicjatywy Instytutu Śląskiego.
185. — 17. VII. Legnica. Przybycie ekipy drukarskiej „Czytelnik”.
186. — 18. VII. Katowice. Teatr Śląski: premiera komedii Hemara „Jaś u raju bram”.
187. — 20. VII. Katowice. Występ gościnny Lucyny Szczepańskiej.
188. — 20. VII. Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Odra”. Pismo literacko-społeczne. Początkowo dwutygodnik. Od numeru 19 tygodnik. Red. nacz. Wilhelm Szewczyk. Adres redakcji: Katowice, 3 Maja 12, później 3 Maja 36 (przy ZZLP). Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”. 10. I. — 46 r. Oddział we Wrocławiu. 19. V. 46 r. Oddział w Szczecinie. Nakład 9.000 egz. W numerze 56/57 spis treści za lata 1945—46 r. Format 40×43.
189. — 21. VII. Wrocław. Gościnny występ Teatru Rapsodycznego M. Kotłarczyka z Krakowa.
190. — 22. VII. Rozpoczęcie na terenie całej Polski z inicjatywy P. Z. Z. tygodnia zbiórki książek dla Śląska.
191. — 22. VII. Katowice. Poranek symfoniczny Filharmonii.
192. — 22. VII. Cieszyn. Koncert Instytutu Muzycznego
193. — 24. VII. Na terenie całego Śląska festiwalu świetlicowe.
194. — 25. VII. Katowice. 4. „Środa Instytutu”. Temat: Nasza Prasa. Mówili: dr Z. Izdebski, W. Szewczyk, red. A. Grodzicki, red. Chabałowski.

195. — 26. VII. Katowice. Wieczór muzyki operowej.
196. — 26. VII. Gliwice. Pierwszy wieczór literacki.
197. — 27. VII. Katowice. Rozgłośnia śląska P. R. premiuje 50.000-ego radioabonenta.
198. — 27. VII. Katowice. Koncert symfoniczny Filharmonii.
199. — 27. VII. Katowice. Pierwszy numer „Dziennika Zarządzeń Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów”. Wychodzi w razie potrzeby. Do końca 1946 wyszło 10 numerów.
200. — 28. VII. Wrocław. Koncert symfoniczny. Solista: Piotr Łoboz.
201. — 28. VII. Katowice. Ogólnopolski zjazd hutników.
202. — 29. VII. Opole. Gościnny występ orkiestry ZZK z Katowic.
203. — 29. VII. Kraków. Gościnny występ Opery Śląskiej (Moniuszko „Halka”).
204. — 29. VII. Racibórz. Początek czterotygodniowego kursu dla nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących zatrudnionych w szkołach i na kursach Ministerstwa Przemysłu.
205. — 29. VII. Świdnica. Pierwszy numer „Wiadomości Świdnickich”: Tygodniowy Biuletyn Informacyjny. Wydawca Pełnomocnik Rządu R. P. później Zarząd Miejski w Świdnicy. Format 32×47. Adres Redakcji: Rynek 34, później Żymierskiego 16.
206. — 29. VII. Rokitnica. Jednodniówka pn. „Rokitnica”, wydana z okazji poświęcenia sztandaru oraz otwarcia świetlicy kopalni Rokitnica.
207. — 30. VII. Katowice. Recital Gruszczyńskiego.
208. — 30. VII. Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Sport”. Format 35×50. Wydawca „Literatura Polska” Katowice. Wychodzi 3 razy w tygodniu. Nakład 32.000 egz. Adres Redakcji: Katowice, Sobieskiego 11.
209. — 30. VII. Kraków. Początek I Sesji Rady Naukowej dla Ziemi Zachodnich.
210. — W lipcu: W ogólnopolskim konkursie eliminacyjnym do Międzynarodowego Konkursu Muzycznego zakwalifikowano na wyjazd do Genewy: Irenę Lewińską z Katowic (śpiew) i Tadeusza Zmudzińskiego z Katowic (fortepian). Wy różniono: Paciejowskiego z Bytomia (śpiew).
211. — Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Hutnik”. Czasopismo fachowe Centralnego Zarządu Przemysłu Hutniczego. Red. naczelny inż. Z. Majewski, później (od numeru 8-go) inż. T. Malkiewicz. Ogółem do końca r. 1946 wyszło 17 numerów. Format 29×21 cm. Nakład 8.000 egz. Adres redakcji: Lompy 14.
212. — Gliwice. Otwarcie salonu sztuki.
213. — Katowice. Otwarcie wewnętrznej stacji nadawczej na kop. „Kleofas”.
214. — Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Przegląd Górniczy”. Nakładem Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego. Adres redakcji: Powstańców 46. Red. nacz. inż. St. Kossuth. Format 29, 5×21. Nakład 2.000 egz. Do końca r. 1946 wyszło 19 numerów (10 specjalny: na kongres techników) — 4. XII. 46 r. Treść rocznika 45 w numerze ze stycznia 46 r.
215. — Sosnowiec. Pierwszy numer czasopisma „Cement”. Organ Zjednoczenia Fabryk Cementu. Red. nacz. inż. Jerzy Nechay. Adres redakcji: Sosnowiec 3 Maja 22. Po pięciu numerach czasopismo przeniesiono do Warszawy.
216. — Wrocław. St. Drabik przystępuje do organizowania Opery Dolnośląskiej.

217. — 1. VIII. Katowice. 5. „Środa Instytutu Śląskiego”. Temat: Oblicze współczesnej literatury. Mówili: mgr. Pazdrowa, prof. Münnich, W. Szewczyk i Zdz. Hierowski.
218. — 1. VIII. Katowice. Zorganizowanie Biura Bibliograficznego Instytutu Śląskiego. Dyrektorem biura został M. Ambros.
219. — 1. VIII. Wrocław. Akademia ku czci poległych w powstaniu warszawskim.
220. — 2. VIII. Warszawa. I gościnny występ Opery Śląskiej.
221. — 3. VIII. Kraków. Początek zorganizowanego przez Instytut Śląski tygodniowego kursu o Ziemiach Zachodnich.
222. — 4. VIII. Opole. Zebranie nauczycielstwa w sprawie akcji repolonizacyjnej.
223. — 4. VIII. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera wodewilu Krumłowskiego „Królowa przedmieścia” (20 przedstawień).
224. — 5. VIII. Wrocław. Koncert w wykonaniu Naruszewicza i Gieraltowskiej.
225. — 8. VIII. Stara Wieś (pow. pszczyński). Utworzenie stacji doświadczalnej Ochrony Roślin.
226. — 9. VIII. Opole. Otwarcie księgarni „Czytelnika”.
227. — 9. VIII. Wrocław. Początek konferencji w sprawie zbiorów naukowych.
228. — 9. VIII. Katowice. Wieczór autorski Wojciecha Bąka.
229. — 11. VIII. Wrocław. Uruchomienie Zakładów Graficznych Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego.
230. — 12. VIII. Wrocław. Pierwszy numer „Trybuny Dolnośląskiej”. Tygodnik Polskiej Partii Robotniczej. Od 16. II. 1946, pismo codzienne. Do końca 1946 wyszło 285 numerów. Wydawca Komitet wojewódzki PPR. Adres Redakcji: Wrocław, Podwale Świdnickie 26. Własne oddziały w Wałbrzychu, Legnicy, Jeleniej Górze, Lubaniu i Dzierżoniowie. Red. nac. F. Galiński. Format 33,5—50,5.
231. — 12. VIII. Bytom. Zjazd Instytutu Naukowej Organizacji Pracy.
232. — 12. VIII. Szklarska Poręba. Początek kursu informacyjnego o Śląsku dla pracowników administracji szkolnej i oświatowych z okręgu szkolnego wrocławskiego.
233. — 12. VIII. Jelenia Góra. Polsko-czechosłowacka konferencja w sprawie porozumienia kulturalnego i współpracy naukowej na tym terenie (Inicjatywa Inst. Śląskiego).
234. — 13. VIII. Wisła. Pierwszy ogólnopolski zjazd dziennikarzy.
235. — 14. VIII. Katowice. 6 „Środa Instytutu Śląskiego”. Temat: „Urzędnik a biurokrata”. Mówili: pp. Hornik, Gorywoda, Berger.
236. — 14. VIII. Katowice. Konferencja w sprawie organizacji wyższego szkolnictwa technicznego na Śląsku.
237. — 15. VIII. Katowice. Wojewódzki zlot świetlicowóv.
238. — 15. VIII. Wrocław. Koncert symfoniczny z udziałem St. Allinówny (fortepian).
239. — 16. VIII. Katowice. Powstanie Klubu Literackiego. Zebranie organizacyjne w obecności wojewody śląskiego. Prezesem: dr Tumidajski, od 19. XI. M. Markowski. Klub urządał stałe, początkowo co dwa tygodnie, później cotygodniowe wieczory literacko-artystyczne (poniedziałki). Do końca 46 r. urządzono 40 wieczorów.

240. — 16. VIII. Katowice. Pierwsze Walne Zebranie Członków Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.
241. — 17. VIII. Katowice. Otwarcie wystawy Związku Plastyków.
242. — 18. VIII. Wrocław. Akademia ku czci śp. Norberta Barlickiego.
243. — 18. VIII. Wrocław. Gościenny występ Miejskiego Teatru Starego z Krakowa (Corneille'a „Cyd”).
244. — 18. VIII. Katowice. Odczyt prof. Wolfke o bombie atomowej.
245. — 19. VIII. Bytom. Pierwszy zjazd delegatów obwodów oraz kół PZZ okręgu śląsko-dąbrowskiego.
246. — 19. VIII. Wrocław. Krakowski Teatr Stary gra „Dzień jego powrotu”.
247. — 23. VIII. Opole. Początek pracy w Państwowym Gimnazjum i Liceum.
248. — 24. VIII. Wrocław. Przekształcenie Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki na polskie państwowe szkoły akademickie.
249. — 26. VIII. Legnica. Otwarcie pierwszego kina („Bałtyk”).
250. — 27. VIII. Jelenia Góra. Jednodniówka „Głos Pogranicza”, wydana na I Zjazd Przemysłowy Ziem Odzyskanych. Wydawca: Urząd Informacji i Propagandy w Jeleniej Górze.
251. — 27. VIII. Jelenia Góra. I Zjazd Przemysłowy Ziem Odzyskanych.
252. — 27. VIII. Wrocław. Koncert Eugenii Umińskiej i Jana Hoffmana.
253. — 27. VIII. Legnica. Pierwszy numer „Pioniera”, Dziennika Dolnośląskiego. Wydawca: Spółdz. Wyd. „Czytelnik”. Od nr 44 z 17. X. 45 r. przeniesiony do Wrocławia — Krupnicza 18. Od 4. X. 45 r. tygodniowy dodatek ilustrowany. W r. 1946 red. nacz. Jerzy Drewnowski. Oddziały redakcji Legnica i Jelenia Góra Od 25. VIII. 46 r. zmiana nazwy na „Pionier Dolnośląski” i nowy oddział w Wałbrzychu. Ostatni numer 279 z 31. X. 46 r. później „Słowo Polskie”. Ogółem wyszło 383 numery.
254. — 28. VIII. Wrocław. Odczyt B. Drobnera o Mickiewiczu.
255. — 29. VIII. Jelenia Góra. Otwarcie Teatru Miejskiego. Na otwarcie: Fredry „Zemsta”.
256. — 30. VIII. Gliwice. Powstanie Hutniczego Instytutu Badawczego im. St. Staszica.
257. — 30. VIII. Katowice. Wieczór autorski Józefa Nachta-Prutkowskiego.
258. — 30. VIII. Katowice. Przybycie zespołu teatru ze Lwowa. Dyrektor zespołu: Br. Dąbrowski.
259. — W sierpniu. Wrocław. Pierwszy teatr żydowski „Sziraim” wystawia sztukę Nudelmana „Wy nemt a minen”.
260. — 1. IX. Katowice. Przemianowanie Konserwatorium na Państwową Szkołę Muzyczną.
261. — 1. IX. Ustron. Początek dziesięciomiesięcznego kursu spółdzielczego dla sekretarzy powiatowych. Kurs zorganizowała Kom. OM TUR w Ustroniu.
262. — 1. IX. Wrocław. Uruchomienie Oddziału Instytutu Śląskiego.
263. — 1. IX. Wrocław. Akademia z okazji święta Lotnictwa
264. — 2. IX. Wrocław: Recital Wandy Roessler-Stokowskiej (śpiew).
265. — 2. IX. Jelenia Góra. Otwarcie dwu pierwszych kin.
266. — 4. IX. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera „Domu wariatów” (23 przedstawienia).
267. — 4. IX. Katowice. Utworzenie gimnazjum i liceum humanistyczno-muzycznego.
268. — 4. IX. Wrocław. Początek roku szkolnego.

269. — 5. IX. Wrocław. Powstanie pierwszego klubu sportowego.
270. — 6. IX. Katowice. I wieczór Klubu Literackiego. Zebranie zapoznawcze połączone z krótką prelekcją mgra Gorywody.
271. — 7. IX. Katowice. Teatr Śląski: premiera rewii „Rozstanie na wesole”.
272. — 8. IX. Wrocław. Teatr Miejski: Otwarcie opery: „Halka” Moniuszki (3 przedstawienia). Później wystawiono: „Cyrulika sewilskiego” z Ewą Bardrowską-Turską (10 przedstawień), „Rigoletto” z Ad. Sari (10 przedstawień). Wyjazdy do Wałbrzycha, Jeleniej Góry i Świdnicy i na zakończenie sezonu 9. V. 46. „Verbum nobile” i balet „Z krakowiakiem do Wrocławia” (10 przedstawień) wyjazd do Świdnicy i Ząbkowic.
273. — 8. IX. Katowice. Pierwsze dożynki śląskie.
274. — 9. IX. Wrocław. Odczyt min. Rzymowskiego.
275. — 10. IX. Wrocław. Przeniesienie z Legnicy Kuratorium Szkolnego Okręgu Dolno-śląskiego.
276. — 11. IX. Zabrze. Powstanie Instytutu Muzycznego im. M. Karłowicza.
277. — 14. IX. Jelenia Góra. Wieczór poetycki Kozikowskiego i Eminowicza.
278. — 14. IX. Wrocław. Odczyt dra Kuczyńskiego o bitwie pod Legnicą.
279. — 15. IX. Prudnik. Początek nauki w Państwowym Koedukacyjnym Gimnazjum Kupieckim.
281. — 16. IX. Jelenia Góra. Uroczyste otwarcie roku szkolnego we wszystkich szkołach.
282. — 17. IX. Wrocław. Początek roku szkolnego w Państwowym Gimnazjum i Liceum Spółdzielczym.
283. — 17. IX. Wrocław. Konferencja Instytutu Śląskiego.
284. — 18. IX. Jelenia Góra. Teatr Miejski, koncert powitalny.
285. — 18. IX. Wrocław. Otwarcie pierwszej miejskiej biblioteki publicznej.
286. — 18. IX. Katowice. Powstanie Wydawnictwa Muzycznego „Akord”. Do końca roku 1946 wydano około 15 pozycji między innymi utwory Chopina, Moniuszki, Kurpińskiego.
287. — 20. IX. Kraków. † Wincenty Ogrodziński, zasłużony badacz piśmiennictwa śląskiego.
288. — 20. IX. Katowice. Pierwszy numer miesięcznika „Górnik”. Czasopismo poświęcone sprawom polskiego górnictwa węglowego. Format 29×21 cm. Nakład 17.000 egz. Redaktor naczelny: Marian Niewiarowski, od numeru 6. Mieczysław Markowski. Adres redakcji i administracji: Katowice, Powstańców 46. Wydawca: Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego. Od numeru 8 (3) z 20. III. 46 r. zmiana nazwy na „Świat Górnika”. Do końca 1946 wyszło 17 numerów. Kilka numerów wkładki „Rodzina górnicza” oraz „Biblioteczki świetlicowej”.
289. — 21. IX. Katowice. Wieczór autorski E. Kozikowskiego.
290. — 22. IX. Jelenia Góra. Koncert muzyki słowiańskiej.
291. — 22. IX. Jelenia Góra. Pierwsze zebranie delegatów Związku Śląskich Kół Śpiewaczych.
292. — 23. IX. Katowice. Recital fortepianowy Arkadiusza Połońskiego.
293. — 23. IX. Katowice. Zlot Harcerstwa Śląskiego.
294. — 23. IX. Wrocław. Koncert z udziałem Dudzicz-Latoszewskiej (śpiew).
295. — 25. IX. Wrocław. I. dzień zapisów na rok wstępny Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej.
296. — 26. IX. Jelenia Góra. Koncert z udziałem J. Naruszewicza (śpiew).

297. — 26. IX. Katowice. 7. „Środa Instytutu Śląskiego”. Temat: Pomnik Czynu Powstańczego. Mówili: dr Popiołek, mgr Lewański, W. Szewczyk, inż. Rzepecki, A. Marcinow. W części koncertowej: Marta Furmanikowa i Irena Lewińska.

298. — 27. IX. Katowice. Drugi wieczór Klubu Literackiego. Wieczór debiutantów. Wystąpili Guttmejerówna Barbara, Guttmejerówna Zofia, Krasucki Wojciech, Laskowski Czesław, Leszczyński Roman, Niewiarowski Marian, Orszulak Jan, Plaszczyk Izidor, Racki Henryk, Sojka Henryk, Szkaradkówna Władysława, Witerak Witold.

299. — 28. IX. Katowice. Koncert warszawskiego zespołu kameralnego.

300. — 30. IX. Wrocław. Koncert symfoniczny. Dyrygent Stefan Syryłło. Solistka dr Wanda Roessler-Stokowska (śpiew).

301. — 30. IX. Opole. Powstanie Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Sztuki.

302. — 30. IX. Wrocław Przyjazd pani Cecil Chesterton

303. — 30. IX. Katowice. Ostatni w sezonie spektakl w Teatrze Śląskim. Razem w ciągu b. miesiący dano 137 przedstawień.

304. — 30. IX. Sosnowiec. Zamknięcie sezonu teatralnego.

305. — We wrześniu. Legnica. Otwarcie pierwszej wypożyczalni książek.

306. — Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Nauka i Czyn”. Pismo dla młodzieży szkół średnich. Redaguje komitet redakcyjny ZNP. Wydawca: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych oddział w Katowicach. Format 23,5×16 cm. Nakład 5.000 egz. Do końca 46 r. wyszło 9 numerów.

307. — Gliwice. Pierwszy numer czasopisma „Przegląd Chemiczny”. Organ Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego w Polsce oraz Centralnego Zarządu Przemysłu Chemicznego. Format 29,5×21. Nakład 3.000 egzemplarzy. Do końca 46 r. ukazały się 4 numery. Red. Nacz. prof. dr Wacław Leśniński.

308. — 1. X. Katowice. Początek roku szkolnego w Wyższym Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych.

309. — 1. X. Gliwice. Wydziały politechniczne: chemiczny, elektryczny, inż. budowlany i mechaniczny podejmują pracę.

310. — 1. X. Katowice. Powstanie Centralnego Biura Koncertowego (oddział).

311. — 1. X. Katowice. Uruchomienie pracowni kartograficznej Instytutu Śląskiego.

312. — 2. X. Katowice. Recital śpiewaczy Jerzego Gardy.

313. — 3. X. Opole. Otwarcie sezonu koncertowego. Występ E. Pelówny.

314. — 3. X. Jelenia Góra. Zebranie organizacyjne Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

315. — 3. X. Katowice. Recital fortepianowy Zofii Rabcewiczowej.

316. — 3. X. Katowice. 8. „Środa” Instytutu Śląskiego. Temat: Nowe drogi teatru śląskiego. Mówili: Br. Dąbrowski, dr Koller.

317. — 4. X. Katowice. 3. wieczór Klubu Literackiego. Odczyt M. Niewiarowskiego „Upadek moralności po okupacji niemieckiej”.

318. — 5. X. Wrocław. Pierwszy zjazd inspektorów szkolnych z Dolnego Śląska.

319. — 6. X. Katowice. Otwarcie sezonu w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego. Dyrektorem Teatru Bronisław Dąbrowski. W sezonie wystawiono następujące premiery: 1. St. Wyspiański „Wesele” (6. X. 45); 2. Montgomery „Dzień bez kłamstwa” (17. X. 45); 3. Kornejczuk „Misja mr. Perkinsa do kraju

bolszewików" (7. XI. 45); 4. Maeterlinck „Burmistrz Stylmondu" (22. XI. 45); 5. Zapolska „Ich czworo" (15. XII. 45); 6. Benatzky-Hemar „Moja siostra i ja" (29. XII. 45); 7. Fauchois „Ostrożnie, świeżo malowane" (17. I. 46); 8. Brzoza „Stary dzwon" (6. II. 46); 9. Krzemiński „Jak w bajce" (16. II. 46); 10. Szekspir „Wieczór trzech króli" (21. III. 46); 11. Armond „Krawiec z zamku" (18. V. 46); 12. Bałucki „Dom otwarty" (4. VII. 46); 13. Connors „Roxy" (18. VII. 46). „Wesele" grano 51 razy, w tym 9 spektakli wyjazdowych. Ogółem w sezonie odbyło się 286 spektakli w Katowicach (duża scena) i 117 na prowincji. Sztuki wystawione przez teatr oglądało 141.623 widzów w Katowicach i 58.581 na prowincji. Frekwencja w Katowicach 70,7%, na prowincji 117%. Teatr dawał spektakle wyjazdowe w następujących miejscowościach: Chorzów, Bytom, Zabrze, Nowy Bytom, Siemianowicie, Dwory, Tarnowskie Góry, Dobrodzień, Rybnik, Bielszowice, Mała Dąbrówka, Ruda, Pszczyna, Knurów, Racibórz, Wodzisław, Gliwice i Wrocław (2 spektakle). Reżyserzy: Bardini Aleksander, Zytecki Edward, Dąbrowski Bronisław. Dekoratorzy: Daszewski Władysław, Tenerowicz Stanisław. Zespół aktorski około 60 osób.

320. — 7. X. Wrocław. Inauguracja sezonu koncertowego Filharmonii. Dyrygent: Stefan Syryło. Soliści: St. Wiśniewska-Hoffmanowa (śpiew), Jan Hoffman (fortepian). W programie utwory: Beethovena, Mozarta, Francka, Karłowicza, Szymanowskiego i in.

321. — 7. X. Katowice. Recital fortepianowy Wituskiego.

322. — 7. X. Wrocław. Zjazd dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych z okręgu dolnośląskiego.

323. — 8. X. Katowice. Inauguracja roku szkolnego w Państwowym Instytucie Pedagogicznym.

324. — 8. X. Katowice. Dom Kultury. Otwarcie kursu dobrej wymowy.

325. — 10. X. Wrocław. Gościnne występy warszawskiego zespołu teatralnego.

326. — 10. X. Katowice. 9-ta „Środa Instytutu Śląskiego". Temat: Życie muzyczne Śląska. Mówili: dr Mitscha (demokratyzacja sztuki muzycznej), H. Lewandowska (życie muzyczne Śląska), F. Kulczycki (reforma szkolnictwa muzycznego).

327. — 11. X. Sosnowiec. Teatr Miejski. Inauguracja sezonu. W sezonie 1945/1946 teatr wystawił następujące premiery: 1. Rydel „Zaczarowane koło" (11. X. 45); 2. Lichtenberg „Mecz małżeński" (3. XI. 45); 3. Werner „Ludzie na krze" (17. XI. 45); 4. Fredro „Śluby panięskie" (6. XII. 45); 5. Abrahamowicz i Ruszkowski „Mąż z grzeczności" (19. XII. 45); 6. ? „Żoneczka z variété" (31. XII. 1945); 7. Buczyńska „Obcym wstęp wzbroniony" (24. I. 46); 8. Scribe „Szlanka wody" (14. II. 46); 9. Connors „Roxy" (14. III. 46); 10. Birabeau „Zbyt liczna rodzinka" (4. IV. 46); 11. Fredro „Zemsta" (2. V. 46); 12. Forzano „Dar poranka" (16. V. 46); 13. Zapolska „Moralność pani Dulskiej" (1. IV. 46); 14. Flers i Caillavet „Papa" (12. 6. 46); 15. Zbierzchowski „Możenstwo Loli" (4. VII. 46); 16. Benedetti „Szkarłatne róże" (1. VIII. 46). Dyrektor teatru: Józef Pelszyk. Reżyserzy: Dębicz Stanisław i Przystawski Tadeusz. Dekoratorzy: Lewandowski Władysław i Łopuszyński Zygmunt. Zespół aktorski 23 osoby. Wyjazdy do: Będzina, Czeladzi, Dąbrowy Górniczej, Zawiercia. Na otwarcie sezonu wystawiono „Zaczarowane koło" L. Rydla (29 przedstawień — w tym 2 wyjazdowe).

328. — 11. X. Katowice. Inauguracja sezonu Filharmonii Państwowej. Państwowa Filharmonia w Katowicach poza 8-ma akademiami, dała od maja 1945 r. do końca sezonu 1945/46 ogółem 89 koncertów (w tym 23 wielkich piątkowych koncertów symfonicznych w Katowicach i 11 w innych miastach, 19 po-

ranków i popołudniowych koncertów, 18 szkolnych, 7 hutniczych i 3 robotnicze, przygotowanych na 280 próbach — z udziałem 60 instrumentów (orkiestra), 36 solistów (w tym 10 pianistów, 8 skrzypków, 9 śpiewaczek, 7 śpiewaków i dwóch wiolonczelistów) wykonawszy 186 dzieł polskich i obcych. Oprócz tego brali udział w koncertach — chór męski „Echo” oraz 4 akompaniatorzy. Największą ilość wykonań przypada na dzieła: Moniuszki (111 razy), Chopina (31 razy), Różyckiego (24 razy), Noskowskiego (19 razy), Karłowicza i Kurpińskiego (po 11 razy). Ogółem grano dzieła: 27 polskich, 8 słowiańskich, 17 obcych kompozytorów (francuskich, skandynawskich, włoskich i węgierskich) oraz 13 klasyków (Bacha, Beethovena, Brahmsa, Mozarta, Schuberta, Webera i in. — Koncertami dyrygowało ogółem 11 dyrygentów: Z. Dymek, J. Dworakowski, W. Krzemieński, F. Kulczycki, E. Mackiewicz („Echo”), J. Niwiński, W. Ormicki, L. Różycki, W. Smyk i A. Zarubin. Z solistów wystąpili: pianiści — S. Allinówna, I. Kuter-machowa, Z. Drzewiecki, W. Lewandowski, J. Lewinger, O. Martusiewicz, N. Pailewska, S. Szpinalski, B. Woytowicz i T. Zmudziński; skrzypkowie — G. Bacewiczówna, I. Dubiska, K. Janas, S. Mikuszewski, W. Niemezyk, B. Rotsztatówna, E. Stalkiewicz i W. Wilkomirska; wiolonczeliści — K. Borzyk i A. Wolf; śpiewaczki — W. Calma, I. Faryaszewska, A. Kawecka, B. Kostrzewska, R. Kulczycka, L. Lewińska, I. Bałabanowa, S. Różycka i J. Zarubin; śpiewacy — W. Bregy, A. Dobosz, J. Drozd, T. Kamiński, H. Łukaszek, i Z. Pronobis. Okolicznościowe prelekcje wygłosili: Z. Keller, M. Kosewski, H. Kowalewska-Lewandowska, J. Michałowski, dr A. Mitscha, S. Tyncowa i T. Zakiej. Akompaniatorzy: Z. Haniszewska, A. Kłamrzyńska, S. Nadgryzowski i J. Uszakówna. — Kierownictwo Filharmonii spoczywało w rękach jej założyciela dyr. J. Niwińskiego; poza tym jako ciało doradcze w sprawach artystycznych została utworzona Rada Artystyczna, w której skład wchodził: przedstawiciel Wojewódzkiego Wydz. Kultury i Sztuki, naczeln. T. Zakiej, rektor F. Kulczycki, prof. L. Różycki, prof. W. Smyk i prof. F. Kwiatkowski. Początkowo brali udział w Radzie śp. M. S. Stoiński i M. Kosewski. Rada Artystyczna odbyła ogółem 10 posiedzeń. Stałym kapelmistrzem Filharmonii był A. Zarubin. — W koncercie inauguracyjnym udział wzięli: A. Zarubin (dyrygent) i Grażyna Bacewiczówna (skrzypce). Wykonano utwory Chopina (polonez a-dur), Bacewiczówny (uwertura I wykonanie), Karłowicza (koncert skrzypcowy) i Czajkowskiego (V symfonia).

329. — 12. X. Początek prac pierwszej na Opolszczyźnie Miejskiej Rady Narodowej.

330. — 13. X. Wrocław. Akademia z okazji 2. rocznicy bitwy pod Lenino.

331. — 13. X. Jelenia Góra. Audycja muzyczno-literacka pt. Chopin i Słowacki (Teatr).

332. — 14. X. Wrocław. I koncert symfoniczny. Dyrygent: Stefan Syryłło; solista: Piotr Łoboz (fort.). W programie utwory St. Moniuszki (uwertura „Bajka”), F. Chopina (koncert f-moll) i Beethovena (VIII symfonia f-dur).

333. — 14. X. Chorzów. Koncert symfoniczny.

334. — 15. X. Katowice. Początek roku szkolnego w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej.

335. — 17. X. Kraków. Gościnny występ opery śląskiej („Tosca”).

336. — 17. X. Katowice. Teatr Śląski: premiera komedii Montgomery’ego „Dzień bez kłamstwa”. Ogółem 51 spektakli, w tym 14 wyjazdowych.

337. — 18. X. Cieszyn. Otwarcie sezonu w Teatrze. Początek działalności 1. X. 45 r. Dyrektor: Stanisław Kwaskowski, kier. literacki: Henryk Brzeski; reżyser: Stanisław Skalski; dekoratorzy: Kazimierz Stopkiewicz, później Wojciech

Krzysztof i Feliks Krassowski. Zespół aktorski około 20 osób. Na otwarcie sezonu wystawiono komedię Fredry pt. „Pan Jowialski” (25 przedstawień). Następnie w sezonie wystawiono: Bałucki „Klub kawalerów”, Fodor „Matura”, Buczyńska „Obeym wstęp wzbroniony”, Niewiarowicz „Dlaczego zaraz tragedia”, Conners „Roxy”, Schourek „Muzyka na ulicy”, Zapolska „Panna Maliczewska”, Sheldon „Romans”, Ridley „Pociąg widmo”, Rostand „Romantyczni”, Fodor „Mysz kościelna”, Bogusławski „Opieka wojskowa”, Niewiarowicz „Gdzie diabeł nie może”, Stuartowie „Szesnastolatka”, Laufs „Dom wariatów”. Poza tym wystawiono przy współudziale szkoły pow. Nr. 5 w Bielsku rewiew dla dzieci pt. „Kaczka-dziwaczka”, rewiew sylwestrową pt. „Pipczyński ma głos”. Razem 18 premier. Teatr gra na zmianę w Cieszynie i w Bielsku. W sezonie 45/46 odbyło się ogółem 249 przedstawień (w tym 27 wyłącznie dla robotników i 11 szkolnych). Teatr odwiedziło w Bielsku 44.613 osób, w Cieszynie 21.833 osób, na wyjazdach (Żywiec, Dziedzice, Kały, Ustron) 10.025 osób. Razem 76.471 osób.

338. — 18. X. Gliwice. Pierwszy koncert orkiestry Filharmonii Katowickiej.
339. — 18. X. Katowice. 4. wieczór Klubu Literackiego. Członkowie recytują własne utwory. Doraźna krytyka: Zdz. Hierowski.

340. — 19. X. Katowice. Pierwszy numer tygodnika „Kocynder”. Tygodnik satyryczny. Red. Nacz. J. Nacht-Prutkowski. Od numeru 3-go Janina Olga. Adres Redakcji Katowice, Raciborska 9 m. 9. Format 25 × 23 cm. Nakład 30.000 egz. Do końca 46 roku wyszło 63 numery.

341. — 20. X. Ogólnopolska wycieczka literatów na Opolszczyznę.

342. — 21. X. Katowice. Pierwszy w sezonie poranek symfoniczny Filharmonii.

343. — 21. X. Cieszyn. Święto szkoły polskiej.

344. — 24. X. Opole. Otwarcie Teatru Miejskiego im. J. Słowackiego. Dyrektor: St. Staško. Na otwarcie: Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej” Później Bałucki „Grube ryby” (4. XI), Forzano „Dar poranka” (17. XI), Biliżanka „Beksa”, Fijałkowski „Gorąca krew” (2. XII), Kobiela „Powróciła” (12. XII. prapremiera), Mickiewicz „Dziady” (21. XII), Donat „Mała Kitty i wielka polityka”, Siedlecki „Sublokatorka”, Verneulle „Egzotyczna kuzynka”, Conners „Roxy”, Niewiarowicz „Gdzie diabeł nie może”, Preussner „Miłość na zamówienie”, Słowacki „Kordian”, Słowacki „Balladyna”, Fodor „Matura”, Bliziński „Pan Damazy”, Busfekete „Trafika pani generałowej”, Fredro „Damy i huzary”, Jurandot „Pleczy”, Dickens „Świerszcz za kominem”, Sardou „Madame sans gêne”, Nicodemi „Gałganek”, Rittner „Don Juan”, Pagnol „Mariusz”, Radlińska „Niebo bez gwiazd”, Verneulle „Azaïs”. — Wyjazdy: Strzelce, Tarnowskie Góry, Kozle, Kluczborek, Niemodlin oraz wieś jak Wójtowa Wieś, Dobrzyń itd.

345. — 25. X. Katowice. 5. wieczór Klubu Literackiego. Prelekcja M. Markowskiego: Sprawy przyziemne literata. Dyskusja.

346. — 26. X. Katowice. 2. koncert symfoniczny Filharmonii. Dyrygent: W. Krzemiński, Solista: St. Allinówna (fort.). W programie utwory Moniuszki „Bajka”, C. Francka (wariacje symfoniczne) i Czajkowskiego (VI symfonia).

347. — 26. X. Chorzów. Pierwszy spektakl Teatru Śląskiego z Katowic („Wesele”).

348. — 27. X. Katowice. Otwarcie ogólnopolskiej wystawy grafiki użytkowej.

349. — 28. X. Wrocław. Koncert muzyki rosyjskiej. Dyrygent: Stefan Syryło. Solista: Alfred Szenker (skrzypce). W programie utwory: Borodina, Czajkowskiego (koncert skrzypcowy D-dur), Glinki, Głazunowa i Czajkowskiego (Kaprys włoski).

350. — 29. X. Gliwice. Początek wykładów na Politechnice (2.750 słuchaczy). W październiku:

351. — Jelenia Góra. Początek działalności Wojewódzkiego Teatru Dolnośląskiego. Dyrektor: Jerzy Walden. Wystawiono kolejno: Beaumarchais „Cyrulik sewilski”, Fredro „Nikt mnie nie zna”, Fredro „Zemsta”, Dickens „Świerszcz za kominem”, Molier „Lekarz mimo woli”, Zapolska „Moralność pani Dulskiej”, Montgomery „Dzień bez kłamstwa”, Fauchois „Ostrożnie, świeżo malowane”, Żeromski „Sulkowski”, Pagnol „Mariusz”, Bliziński „Pan Damazy” i Perzyński „Lekkomyślna siostra”. Zespół aktorski 34 osoby. Kierownik literacki: Edward Kozikowski. Dekoracje: Stanisław Jaroeki

352. — Katowice. Jednodniówka „Na Bałtyk”. Organ Ligi Morskiej okręgu Śląsko-Dąbrowskiego.

353. — Bystrzyca. Powstanie szkoły muzycznej.

354. — Opole. Pierwszy numer czasopisma „Wiadomości Urzędowe Administracji Śląska Opolskiego”. (Format 15 × 21,5 cm.

355. — Cieszyn. Pierwszy numer czasopisma „Śląska Gazeta Lekarska”. Wydawca: Izba Lekarska Śląsko-Dąbrowska i Wojewódzki Wydział Zdrowia. Red. nac. dr Albin Garbień. Adres redakcji: Cieszyn, Plac św. Krzyża 1. Do końca 46 r. ukazało się 12 numerów. Format 21 × 29,5 cm.

356. — Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Chowanna”: Czasopismo poświęcone współczesnym zagadnieniom wychowania i humanistyki. Wydawca: Instytut Pedagogiczny w Katowicach. Red. nac. dr Jan Pieter. Format 14,5 × 20,5 cm. Nakład 3.000 egz. Do końca 46 r. ukazało się 6 numerów (po tym numerze wstrzymane).

357. — 1. XI. Wrocław. Akademia na święto poległych.

358. — 1. XI. Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Wiadomości Hutnicze”. Organ Centralnego Zarządu Przemysłu Hutniczego. Red. nac. J. Snarski. Wydawca: C. Z. P. H. Adres redakcji: Katowice, Lompy 14. Format 21 × 90 cm. Nakład 25.000 egz. Do końca 46 r. 17 numerów.

359. — 2. XI. Katowice. Otwarcie Państwowej Powszechnej Szkoły Muzycznej.

360. — 3. XI. Katowice. 2. recital śpiewaczy Jerzego Gardy.

361. — 3. XI. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera komedii Lichtenberga „Mecz małżeński” (26 spektakli, w tym 3 wyjazdowe).

362. — 4. XI. Sosnowiec. Wieczór muzyki i pieśni polskiej.

363. — 4. XI. Wrocław. Koncert z udziałem Gruszczyńskiego (śpiew).

364. — 4. XI. Wrocław. 2. zjazd inspektorów szkolnych.

365. — 5. XI. Katowice. Reaktywowanie Śląsko-Dąbrowskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

366. — 5. XI. Gliwice. Otwarcie wstępnego roku studiów na Politechnice (668 słuchaczy).

367. — 7. XI. Cieszyn. Otwarcie Muzeum Miejskiego.

368. — 7. XI. Katowice. Recital fortepianowy Wituskiego.

369. — 7. XI. Katowice. Teatr Śląski: premiera sztuki Kornejczuka „Misja Mr. Perkinsa do kraju bolszewików”. Ogółem 10 spektakli, w tym 1 wyjazdowy.

370. — 8. XI. Wrocław. Koncert muzyki polskiej w wykonaniu Ireny Dubiskiej (skrzypce) i Haliny Sembrat (fort.). W programie utwory Chopina, Szymanowskiego, Stańkowskiego, Zarzyckiego i Wieniawskiego.

371. — 9. XI. Katowice. 3. koncert symfoniczny Filharmonii, Dyrygent: A. Zarubin. Solistka: J. Dubiska. W programie Beethoven („Coriolan”), Wieniawski (II koncert skrzypcowy), Beethoven (V symfonia).
372. — 10. XI. Opole. Inauguracyjny odczyt Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Sztuki.
373. — 10. XI. Katowice. Recital śpiewaczy Olgi Didur i Fr. Słoniewskiej.
374. — 11. XI. Bielsko. Koncert orkiestry Filharmonii Katowickiej.
375. — 11. XI. Katowice. Konkurs dobrego czytania.
376. — 12. XI. Katowice. 6. wieczór Klubu Literackiego. Dyskusja w formie sądu nad komedią „Dzień bez kłamstwa”. Oskarża M. Markowski, broni Bardini.
377. — 13. XI. Opole. Wieczór muzyki i pieśni.
378. — 14. XI. Katowice. 10. „Środa” Instytutu Śląskiego. Temat: Nowe czasy — nowe wojsko. Mówili: St. Żukowski, Wł. Strzeмиński.
379. — 15. XI. Wrocław. Początek wykładów na uniwersytecie.
380. — 15. XI. Katowice. Inauguracja wykładów powszechnych zorganizowanych przez TUR.
381. — 15. XI. Katowice. Powstanie Komisji Ekonomicznej Instytutu Śląskiego. Przewodniczący prof. dr Edward Rose. Komisja odbyła 13 posiedzeń:
15. XI. 45 — Posiedzenie organizacyjne, 14. XII. 45. — Omówienie programu prac, 17. I. 46. — Czesław Przymusiński, Planowa gospodarka, dr Hubert Sukiennicki: System planowej gospodarki w ZSRR, 7. II. 46. — Prof. dr E. Rose: Dookoła układów w Breton Woods, 21. II. 46. — Dr M. Ziomek: Obecna organizacja przem. w Polsce, 7. III. 46. — Dr A. Wrzosek: Rola Śląska w życiu gospodarczym Polski, 21. III. 46. — Dr Marian Kannenberg: Uwagi o bieżących problemach kredytowych, 4. IV. 46. — Inż. Jan Blitek: Widoki i warunki rozwoju przemysłu węglowego w Polsce, 2. V. 46. — Inż. Roman Brzeski: Planowa gospodarka a popyt, 28. V. 46. — dyr. Józef Wojtyła: O strukturalnej przebudowie Polski, 25. X. 46. — Zebranie organizacyjne: omówienie programu pracy, 28. XI. 46. — Dr Józef Świdrowski: Uwagi na temat stabilizacji walutowej, 12. XII. 46. — Inż. Aleksander Stojek: Zagadnienia przemysłu cynkowego w Polsce. Komisja opracowała projekt wydania pracy zbiorowej na temat „Rola Śląska w strukturze gospodarczej Polski”.
382. — 15. XI. Zabrze. Uruchomienie wypożyczalni w Bibliotece Miejskiej.
383. — 17. XI. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera sztuki Wernera „Ludzie na krze” (18 spektakli, w tym 1 wyjazdowy).
384. — 17. XI. Początek Tygodnia Ziemi Zachodnich.
385. — 17. XI. Katowice. Związek Śląskich Kół Śpiewaczych zorganizował koncert chórów.
386. — 18. XI. Katowice. Wycieczka plastyków na Górę św. Anny.
387. — 18. XI. Katowice. Poranek symfoniczny.
388. — 20. XI. Katowice. Komitet Budowy Pomnika Czynu Powstańczego ogłasza 5 konkursów.
389. — 20. XI. Katowice. Recital fortepianowy H. Sztompki.
390. — 20. XI. Wrocław. Powstanie Dolno-śląskiej Choraży Harcerskiej.
391. — 20. XI. Wrocław. Powstanie Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Prezesem oddziału — prof. H. Steinhaus.
392. — 21. XI. Wrocław. Ewa Neyman — Pilatowa, prof. technologii nafty Uniwersytetu Wrocławskiego.

393. — 21. XI. Katowice. 11. „Środa” Instytutu Śląskiego. Temat: inteligencja dzisiaj i jutro. Mówili: dr J. Lisak, dr Z. Izdebski, M. Strzebiński i J. Juroń. W części koncertowej: A. Lenczewska (fortepian).
394. — 22. XI. Wrocław. Recital skrzypcowy Eugenii Umińskiej.
395. — 22. XI. Katowice. Teatr Śląski: premiera sztuki Maeterlincka „Burmistrz Stylmondu”. Ogółem 24 spektakli, w tym 5 wyjazdowych.
396. — 22. XI. Katowice. Prośba Wojewódzkiej Rady Narodowej o akademizację Wyższego Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych.
397. — 23. XI. Koźle. Pierwszy występ Teatru Śląskiego.
398. — 23. XI. Katowice. Powstanie Komisji Kulturalno-Literackiej Instytutu Śląskiego. Przewodniczący zarządu: dr Jan Dąbrowa. Pierwsze zebranie organizacyjne. Następne 21. XII. Z. Hierowski: Rozwój uświadomienia narodowego pisarzy śląskich. 11. I. 46. — W. Szewczyk: Plan pracy wydawniczej dla sekcji kulturalno-literackiej. 22. II. 46. — dr Jan Dąbrowa: Uwagi programowe dla komisji. 16. IV. 46. — dr T. Mikulski: Stulecie dzieje pierwszego seminarium polonistycznego we Wrocławiu. 18. V. 46. — (współ z sekcją historyczną). Mikucka — Zainteresowanie historią i zagadnieniami pokrewnymi wśród młodzieży szkół średnich w Warszawie, Katowicach, Chorzowie, Krakowie i Łodzi. 10. XII. 46. — Prof. dr T. Mikulski: Możliwości naukowej pracy literackiej na Śląsku.
399. — 24. XI. Katowice. Początek ogólnopolskiego Zjazdu ZNP.
400. — 24. XI. Wrocław. Zebranie organizacyjne Polskiego Towarzystwa Archeologicznego (oddział we Wrocławiu). Prezes — prof. Jerzy Kowalski.
401. — 24. XI. Katowice. Wieczór pieśni i arii operetkowych (Karwowska i Popławski).
402. — 27. XI. Katowice. Otwarcie Instytutu Naukowo-Badawczego Przemysłu Węglowego.
403. — 28. XI. Katowice. 12 „Środa” Instytutu Śląskiego. Temat: Z frontu walki o uniwersytet. Mówili: dr Lisak, M. Markowski, dr Z. Izdebski.
404. — 29. XI. Katowice. Zebranie organizacyjne komisji historycznej Instytutu Śląskiego. Przewodniczący: dr L. Ręgorowicz. Dalsze zebrania: 22. I. 46. — (wewnętrzne) Omówienie spraw bieżących. Fr. Szymiczek: Sprawa bibliografii miast śląskich. 12. III. 46. — (publiczne) K. Popiołek: Wątpliwe zagadnienia 3. Powstania Śląskiego. 20. III. 46. — (publiczne) Dr L. Ręgorowicz, P. Kampka, J. A. Gawrych i A. Rostek: 25-lecie plebiscytu górno-śląskiego. 18. V. 46. — sekcja kulturalno-literacka z dnia 18. V. 46 r. 18. VI. 46. — (Wspólnie z Klubem pisarzy-powstańców): Początki POW na Śląsku. 23. X. 46. — Mgr Fr. Szymiczek: Materiały policji niemieckiej, dotyczące okresu okupacji. Mgr A. Targ: Sprawa zorganizowania akcji zbierania materiałów z okresu okupacji. Na tym zebraniu wyłoniono sekcję do badania dziejów śląskich w okresie wojennym.
405. — 30. XI. Katowice. Wznowienie działalności Śląskiego Koła Związku Bibliotekarzy Polskich.
406. — 30. XI. Katowice. Koncert symfoniczny Filharmonii. Dyrygent: F. Kulezycki. Solista: B. Woytowicz. W programie: Różycki („Anhelli”), Saint-Saëns (koncert fortepianowy c-moll) i Beethoven (VII symfonia).
407. — W listopadzie
Wrocław. Powstanie Wojewódzkiej Rady Kultury.
408. — Adelin. (pow. legnicki). Znalazienie 10 wagonów książek polskich.

409. — Wrocław. Powstanie księgarni „Postęp”, własności Archidiecezjalnego Związku „Caritas”, Księgarnia prowadzi własny dział wydawniczy.
410. — Wrocław. Powstanie we Wrocławiu delegatury Katowickiego Oddziału Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych.
411. — 1. XII. Warszawa. Utworzenie delegatury Instytutu Śląskiego.
412. — 1. XII. Katowice. Recital fortepianowy Marii Kulejowej.
413. — 2. XII. Katowice. Poranek symfoniczny Filharmonii.
414. — 3. XII. Lubliniec. Akademia ku czci Adama Mickiewicza.
415. — 3. XII. Katowice. Pierwszy numer tygodnika „Jutro”. Tygodnik ilustrowany wydawany przez wyd. „Literatura Polska”. Od 6. numeru wydawca: Wojewódzki zarząd Z. W. M. Red. nac. Jerzy Wankowicz. Adres redakcji Katowice, Plebiscytowa 1. Ostatni numer ukazał się 17. VI. 46 r. Ogółem wyszło 27 numerów.
416. — 3. XII. Katowice. 7. wieczór Klubu Literackiego. Prelekcja Tadeusza Staicha: Poezja młodego Podhala, Po prelekcji dyskusja.
417. — 4. XII. Wrocław. Premiera opery „Cyruлик sewilski” z udziałem Ewy Bandrowskiej-Turskiej.
418. — 5. XII. Racibórz. Początek sześciomiesięcznego kursu administracyjno-handlowego.
419. — 5. XII. Katowice. 13. „Środa” Instytutu Śląskiego. Temat: Rytm w świecie i w sztuce. Mówili: B. Woytowicz, prof. Mitscha, dr Koller.
420. — 5. XII. Katowice. Pierwszy numer czasopisma „Życie Gospodarcze”. Dwutygodnik. Adres red.: Katowice, 3 maja 23. Format 29,5×21 cm. Nakład 7.000 egz. Do końca 46 r. ukazały się 24 numery.
421. — 6. XII. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera komedii Al. Fredry „Śluby panińskie” (ogółem 15 przedstawień).
422. — 6. XII. Katowice. Recital skrzypcowy Grażyny Bacewiczówny.
423. — 7. XII. Wrocław. Powstanie Towarzystwa Muzycznego (ok. 30 członków).
424. — 7. XII. Katowice. Inauguracja wykładów powszechnych w Instytucie Pedagogicznym.
425. — 8. XII. Wrocław. Recital Ewy Bandrowskiej-Turskiej.
426. — 10. Jelenia Góra. Otwarcie kursu dla kierowników świetlic.
427. — 10. XII. Katowice. 8. wieczór „Klubu Literackiego”. Prelekcja A. Baumgardten: Drogi i manowce dramaturgii radiowej. Po prelekcji dyskusja.
428. — 11. XII. Katowice. Recital fortepianowy B. Woytowicza.
429. — 12. XII. Wrocław. Przybycie wraz z zespołem Teofila Trzcńskiego.
430. — 12. XII. Katowice. 14. „Środa” Instytutu Śląskiego. Temat „Finis Silesiae?”. Mówili: R. Lutman: O nowym Śląsku, K. Popiołek: O Szeli i Piłacie, J. Kocot: Na przekór wszystkim, Arka Bożek: Kraj krzywdy i zawiedzionych nadziei, E. Skowron: Nie chcemy być Ślązakami.
431. — 13. XII. Wrocław. Koncert warszawskiego zespołu kameralnego.
432. — 14. XII. Katowice. Powstanie Komisji Etnograficznej Instytutu Śląskiego. Przewodniczący mgr M. Gładysz. 13. posiedzeń. 14. XII. 45. — Posiedzenie organizacyjne. 27. XII. 45. — Omówienie wydawnictwa zbiorowego „Lud Śląski”. 4. I. i 22. I. 46. — Dyskusje nad wydawnictwem „Lud Śląski”. 18. II. 46. — Stanisław Wallis: Projekt wystawy śląskiej pieśni ludowej. 25. III. 46. — Mgr Mieczysław Gładysz: Śląskie grupy etniczne. 28. IV. do 29. IV. 46. — (w Krakowie) Omówienie wytycznych dla opracowania kwestionariusza dla ba-

dań terenowych. 2. VII. 46. — Longin Malicki: Wybrane zagadnienia z kultury społecznej górali śląskich. 15. VII. 46. — Omówienie planu badań terenowych. 28. VII. 46. — Omówienie wyników, badań terenowych, przeprowadzonych na Śląsku Dolnym i Opolskim. 15. XI. 46. — Mgr M. Gładysz: Boże Narodzenie na Śląsku i omówienie zagadnień muzealnych.

433. — 14. XII. Katowice. Koncert symfoniczny w Filharmonii. Dyrygent: A. Zarubin. Solistka: St. Różycka (śpiew) Koncert poświęcony muzyce L. Różyckiego.

434. — 15. XII. Katowice. Otwarcie wystawy karykatur M. Roleckiego.

435. — 15. XII. Bytom. Początek zorganizowanego przez Instytut Śląski kursu informacyjnego o Ziemiach Odzyskanych.

436. — 15. XII. Katowice. Teatr Śląski: premiera sztuki G. Zapolskiej „Ich czworo” (Ogółem 25 spektakli, w tym 6 wyjazdowych).

437. — 16. XII. Katowice. Recital recytatorski Rychterówniej.

438. — 16. XII. Rybnik. Konkurs ochotniczych zespołów dramatycznych.

439. — 16. XII. Kraków. Początek II sesji Rady Naukowej dla Zagadnień Ziemi Odzyskanych.

440. — 17. XII. Katowice. 9. wieczór Klubu Literackiego. Prelekcja: Jana Brzozy, Tadeusz Boy-Zeleński, Recytacje utworów Boy'a, Zuzanna Łozińska, Jerzy Fitio, R. Hierowski. W części koncertowej Maria Kulejowa (fortepian).

441. — 19. XII. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera komedii Abrahamowicza i Ruszkowskiego „Maż z grzeczności” (ogółem 10 spektakli).

442. — 20. XII. Katowice. Recital Allinówniej i Markiewiczówny (dwa fortepiany).

443. — 23. XII. Katowice. Poranek poezji współczesnej. Wystąpili: Wł. Broniewski, J. Przyboś, J. Brzechwa, S. J. Lec i L. Pasternak).

444. — 25. XII. Wrocław. Powstanie oddziału tygodnika „Odra”.

445. — 25. XII. Prudnik. Pierwszy numer pisma „Głos Prądnika”. Red. nac. Czesław Żelazny. Wydawca. Powiatowy Komitet Osadniczy w Prudniku. Adres red. ul. Czerwonej Armii 13 — 2. Ostatni numer 28. IV. 46 r. Ogółem wyszło 17 numerów. Format 45×31,5 cm.

446. — 26. XII. Katowice. † Marian Stoiński.

447. — 29. XII. Katowice. Teatr Śląski: premiera komedii Benatzky'ego w przeróbce Hemara: „Moja siostra i ja”. Ogółem 41 spektakli, w tym 21 wyjazd.

448. — 30. XII. Katowice. † Ludwik Kobiela.

449. — 30. XII. Wrocław. W 90-tą rocznicę śmierci A. Mickiewicza odczyt mgra Zielińskiego.

450. — 31. XII. Sosnowiec. Teatr Miejski: premiera „Zoneczki z variété”. Ogółem 17 przedstawień.

W grudniu

451. — Jelenia Góra. Powstanie Klubu Literackiego. Prezes zarządu: Edward Kozikowski. Klub prowadził akcję odczytową. W ramach tej akcji wystąpili w Jeleniej Górze: J. Andrzejewski, Marian Buczkowski, Paulina Czernicka, Konrad Górski, Alicja Iwańska, Stanisław Kaszycki, Jerzy Kolankowski, Edward Kozikowski, Stefan Kuczyński, Ludwik Łakomy, Tadeusz Mikulski, Bolesław Olszewicz, Stefania Podhorska-Okołów, Wilhelm Szewczyk, Kazimierz Wyka.

452. — Katowice. Publikacja XVI rocznika „Zarania Śląskiego”: Wydawnictwo Instytutu Śląskiego. Red. nac. Dr Roman Lutman. Adres redakcji: Katowice, Warszawska 37. Format 24×27. W roku 46 ukazał się rocznik XVII.

453. — Katowice. Pierwszy numer miesięcznika „Metalowiec”. Organ Zarządu Głównego Centralnego Związku Zawodowego Metalowców w Polsce. Red. nac. Józef Piłat. Adres red. Katowice, ul. Matejki 3. Format 31,5×24 cm. Nakład ca 100.000 egz. Do końca 46 r. wyszło 12 numerów.

454. — Kłodzko. Powstanie szkoły muzycznej.

455. — Katowice. Powstanie Wyższego Studium Naukowej Organizacji dla inżynierów i techników Śląskich.

456. — Prudnik. Powstanie chóru „Jutrzenka”.

Mieczysław Markowski.